

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Nittedal kommune
Postboks 63
1483 Hagan

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2018/9669-1 M-FO
Saksbehandler: Simon Haraldsen
Direktetelefon: 22 00 36 52

Dato: 02.05.2018

Oppfølging etter avløpskontroll i Nittedal kommune

Fylkesmannen finner å kunne lukke de gjenstående avvikene når en ny hovedplan vannmiljø og avløp er på plass som viser utslippstillatelsens hovedtemaer. I samråd med kommunen er det satt en frist til 1.1 2019 for å ha ferdig en hovedplan med en tilhørende 4-årig handlingsplan.

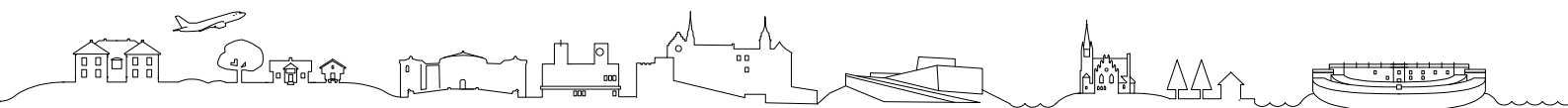
Vi viser til kontrollrapporten fra 28.11 2014 som avdekket 5 avvik fra utslippstillatelsen. Det ble gjennomført et oppfølgingsmøte 18.11 2016 hvor følgende to avvik ble lukket:

- Utslippskontroll på renseanlegg og overløp på ledningsnett
- Avvikshåndtering.

Formålet med oppfølgingen den 26. april 2018 var å vurdere om de 3 gjenstående avvik kunne lukkes. På møtet deltok følgende:

Navn	Stilling / funksjon
Bjørn Rønholt	Enhetsleder - kommunalteknikk
Cecilie Raasok	Avd.ing.
Roar Vira	Avdelingsleder, drift.
Eirik Hoel	Drift VA
<i>Fra Fylkesmannen:</i> Simon Haraldsen Anette Strømme	Kontrollansvarlig Deltager

I tillegg til å ta opp temaer knyttet til kommunens utslippstillatelse ble også opprydding i avløp spredt bebyggelse tatt opp.

Avvik 1: Miljørisikovurderingen innen avløp er mangelfull

Kommunen har med hjelp av Norconsult gått gjennom ledningsnett og samlet kunnskap om driftsdata og hendelser. Rapporten til Norconsult (datert 22.04 2018) viser at det har vært en god prosess mellom deltagere fra drift og ledelse innenfor avløpsvirksomheten med arbeidsmøter innenfor grunnlagsdata, systembeskrivelser og gjennomføringen av risikovurderinger på avløpsvirksomheten.

Fylkesmannen merker seg at det i 2014 ble utført en kapasitetsanalyse av ledningsnett i Nittedal for regnhendelser fra 2-25 års gjentakintervall. Dette gir viktige input til vurderinger av avløpskritisk ledningsnett.

Risikovurderingen viser at det er spesielt tre pumpestasjoner og nødoverløp (PK221 Slora, PK219 Fossen og PK 217 Gisleberg) som er identifisert å for å ha høy risiko for hendelser og utslippskonsekvenser. Disse vil tiltak nå rettes mot.

Vi fikk opplyst på møtet at det blir om kort tid opprettet digitale kart over avløpsnett som viser den kritiske avløpsinfrastrukturen. Dette er vi tilfreds med.

Konklusjon:

Miljørisikovurderingen er nå tilfredsstillende og avviket lukkes. Det er viktig at dette arbeidet benyttes til å styre avløpsvirksomheten etter risiko og sårbarhet. Et viktig underlag for en overordnet plan med handlingsplan, jf. punktet om hovedplan.

Avvik 2: Beredkapsplanen må oppdateres

Det ble fra kommunen oversendt en beredskapshåndbok med varslingssystemer og plan for beredskapsøvelser innenfor VA.

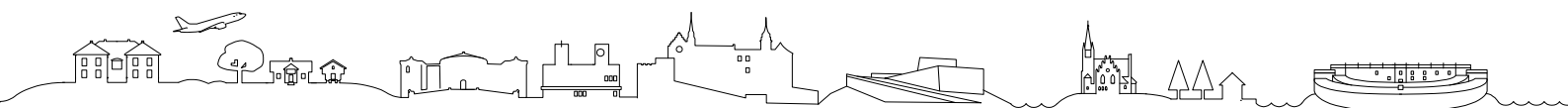
Konklusjon:

Beredkapsplanen (håndbok med varslingssystemer) ble oppdatert 2018 på grunnlag av miljørisikovurderingen. Avviket kan lukkes.

Avvik 3: Det mangler en plan for reduksjon av fremmedvann

God planlegging og tverretattlig samarbeid er viktig for å løse oppgavene knyttet til reduksjoner av fremmedvann. Kommunen har i dag et 100% separatsystem, men har store tilførsler av fremmedvann inn på avløpsnett. Mengden fremmedvann som følge av direkte nedbør er betydelig. Tiltak for å håndtere avrenningen lokalt (LOD) vil nå bli viktig. Vi fikk på møtet delt ut et administrativt skriv til hvordan en bør styrke planbestemmelsene på overvannshåndtering i forbindelse med rullering av ny kommuneplan, men det foreligger ikke en overvannsstrategi som viser hvordan kommunen skal arbeide på dette området. Eksempelvis er tre-trinn strategien for overvann ikke nedfelt i dagens hovedplan avløp.

Kommunen har utarbeidet en handlingsplan for reduksjon av fremmedvann datert 24.04 2018. Fylkesmannen bemerket at planen kun viste rehabiliteringsprosjekter av ledningsnett og

inneholdt lite på andre områder som utette kummer, feilkoblinger, overløp felleskummer og overvannshåndtering.

Planen burde vist hvordan kommunen skal arbeid systematisk innenfor de avløpssonene som antas å ha størst innlekking – samt hvordan en skal dokumentere hva som oppnås gjennom tiltakene på reduksjoner av fremmedvann. Det fremgår heller ikke hvilke delmål kommunen har lagt til grunn for sitt arbeid med fremmedvann. Fylkesmannen har anbefalt at fremmedvannsandelen ikke bør overstige 30% av tilført spillvannsmengde.

Konklusjon:

Fylkesmannen mener planen for fremmedvann med handlingsplan fortsatt er mangelfull, men velger å lukke dette avviket dersom ny hovedplan med en handlingsplan viser hvordan en skal systematisk arbeide med fremmedvannsreduksjoner innenfor prioriterte soner.

Hovedplanens handlingsplan skal vise de tiltak som skal gjennomføres i valgte soner.

Effektmålinger må forberedes.

Videre oppfølging:

Ved gjennomgangen den 26. april 2018 ble det konkludert med at **det mangler en hovedplan for avløp med handlingsdel.**

Nåværende hovedplan avløp er **ikke** tilfredsstillende. Økt befolkningsvekst, endrede klimatiske forhold og endrede krav til avløpshåndteringen gjennom bl.a. utslippstillatelsen stiller krav til de sentrale delene av avløpshåndteringen i kommunen. En hovedplan avløp skal være grunnlaget for de strategiske grep og prioriteringer som må gjøres for å møte disse utfordringene. Planen blir også spesielt viktig for å kommunisere og forankre de delutredninger som kommunene har utarbeidet på enkelttemaer. Eksempelvis er det nå laget en miljørisikovurdering som ikke har en forankring i en overordnet plan. Det foreligger få delmål og funksjonsmål for avløpsvirksomheten i dag som kommunen styrer etter. Gjennom hovedplan avløp og tilhørende handlingsdel skal det vises de satsingsområder og tiltaksstrategier som kommunene skal prioritere på kort og lang sikt og som er i overenstemmelse med utslippstillatelsens prioriteringer.

Konklusjon:

I samråd med kommunen har vi kommet fram til en frist 01.01 2019 for å få på plass en overordnet avløpsplan med en 4 årlig handlingsdel. Det anbefales at arbeidet starter umiddelbart da en slik plan vil kreve gode interne prosesser og deltagelse innenfor avløpsvirksomheten.

Andre forhold:

Nedleggelse av de 3 renseanleggene.

Slattum RA nedlegges i løpet av 2018 og avløpet herfra overføres til RA-2.

Ledningsnettfornyelse:

Det fremgår av KOSTRA/Altinn rapportering at Nittedal kommune har hatt en høy fornyelsestakt på gamle avløpsledninger de siste årene og betydelig over landsgjennomsnittet,

men har også et ledningsnett som er vesentlig eldre enn gjennomsnittet i Akershus kommunene. Fylkesmannen er tilfreds med den fornyelsestakten som kommunen nå styrer etter.

Opprydding i avløp spredt bebyggelse:

Kommunen har her gjort en utmerket innsats her – og anser seg som ferdig med opprydding av separate avløpsanlegg for boliger. Det videre arbeid vil være å utvikle tilsynsplaner for de nye anleggene.

Varsel om gebyr for utført kontroll

Gjennomgangen med kommunen 26. april 2018 er å betrakte som et oppfølgingstilsyn i forhold til kontrollene utført i 2014 og 2016 og oppfølging av dokumentasjonskrav i utslippstillatelsen.

Fylkesmannen skal i henhold til forurensningsforskriftens § 39 innkreve gebyrer for kontroller etter forurensningsloven. Ved kontroll beregnes gebyr etter antall fokusområder, medgått tid til forberedelser, gjennomføring og oppfølging i etterkant. Fylkesmannen har valgt å benytte sats 3 for 1-dags tilsyn, som for tiden er kr. 17 200,- jf. forurensningsforskriften § 39-7.

Hvis dere har kommentarer til varslet gebyr, ber vi dere tilbakemelde dette innen 2 uker, jf. forvaltningsloven § 16. Endelig faktura vil bli sendt fra Miljødirektoratet.

Med hilsen

Jens Hertzberg
faggruppelider

Simon Haraldsen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

